

Hvad medlemmerne vil

HB-portræt: I Dansk Told & Skats række af portrætter af hovedbestyrelsesmedlemmer var kun én tilbage - forbundsformand Jørn Rise. I anledningen af kongressen er det blevet udvidet til et interview. En snak om stort og småt. Om strukturændringer, ressourcer, tryghedsaftale og det vanskelige i at råbe politikerne op. Men også om porrer og brændekløvning.

Det er onsdag den 10. september. Fire uger før kongressen - og fristen for indsendelse af kandidatlistor til formandsvalget er udløbet.

Der er kommet én kandidatliste. En enig hovedbestyrelse har indstillet genvalg af Jørn Rise - og han er klar til at tage endnu en tårn som forbundsformand.

“Er det ikke dejligt her!”, udbryder han, da han sætter sig i sofaen. Klar til denne snak - og synligt stolt over, at det i den kongresperiode, som nu snart er slut, er lykkedes at få bragt god orden i “Huset Dansk Told & Skatteforbund”. Ikke blot ved en tiltrængt renovering af forbundshuset på Hjalmar Brantings Plads, så medlemmernes investering i ejendommen nu er sikret mange år frem i tiden. Det er også lykkedes at få skabt et nyt Dansk Told & Skatteforbund efter tilgangen af de mange nye medlemmer fra kommunerne

“Fra min stol synes jeg, at fusionen i Dansk Told & Skatteforbund har været en kæmpe, positiv oplevelse. Vi har brugt tid på det - men det er også kommet medlemmerne til gode. Jeg oplever i dag, når jeg kommer rundt, at der er medlemmer, som siger, at de er mere glade for Dansk Told & Skatteforbund end for arbejdet i SKAT - og det må da være et tegn på, at vi er lykkedes med processen.”

Med de forslag til justeringer af forbundets vedtægter, hovedbestyrelsen har lagt frem til behandling på kongressen, mener Jørn da også, at grundlaget for at tilpasse forbundet til den nye struktur i SKAT er godt på vej.

“Vi skal altid være klar til at stille med en tillidsrepræsentant dér, hvor SKAT placerer ansvar og kompetence hos lederne. Vi har en forpligtigelse til at kunne matche SKATs struktur for medlemmernes skyld”, fastslår Jørn.

Strukturændring koster

Men hvad mener han egentlig om SKATs nye struktur?

“Puh - det kan helt tage luften fra én”, lyder det spontant fra Jørn - inden han lægger ansigtet i de mere alvorlige folder.

“Dybest set er der kun én ting at sige omkring strukturændringer: Det er noget, ledelsen oftest bestemmer med sig selv, at der er behov for - og det har man så gjort nu igen”, konstaterer han.

“Jeg føler bare ikke, at jeg har fået svaret på, hvorfor lige den her model til en ny struktur er svaret på de udfordringer, SKAT har omkring kvalitet, kundetilfredshed med mere. Og når jeg kommer rundt blandt medlemmerne, hø-

rer jeg, at de synes, det er ærgerligt, at SKATs struktur skal ændres - for nu var den struktur, vi fik i 2005, ellers lige kommet til at fungere. Det synes jeg er tankevækkende.”

Jørn understreger, at Dansk Told & Skatteforbund aldrig har været tilhænger af virtuel ledelse - og tilføjer, at han heller ikke kan love, at forbundet bliver det i fremtiden. Meget afhænger dog af, hvordan kommandovejene vil blive - og det skal man først til at finde ud af nu. I det hele tager er der stadig mange uafklarede ting i den nye struktur - og derfor har SKAT nedsat en række arbejdsgrupper, som nu skal være med til at fylde hullerne ud.

“Man tager hul på en ny organisation, som ikke er færdigudviklet. Det er måske måden at gøre det på i dag - men det kræver i hvert fald yderligere involvering af medarbejderne”, fastslår Jørn - og beklager, at man ikke er lidt bedre til at tage ved lære af erfaringerne i forbindelse med omstruktureringer.

“Man må f.eks. konstatere, at tidsrammen omkring Statens It ikke holder. Det er ærgerligt, at man bevæger sig ud i noget, hvor man på forhånd taber pusten. Fusionen i 2005 var kaos. Denne gang har vi bevæget os lidt væk fra kaos - men strategien er åbenbart den samme: Man starter med at kaste tingene op i luften og så se, hvordan det ender.”

Selvom SKATs ledelse har understreget, at strukturændringen først og fremmest vil berøre lederne, er Jørn ikke i tvivl om, at medarbejderne også vil komme til at mærke det i form af omflytninger.

“Hvorfor skulle man ellers nedsætte en arbejdsgruppe, som skal se på medarbejderindplacering?”, spørger han - og tilføjer, at strukturændringen vil komme til at koste i SKAT. Både i form af tabt produktion - men også i penge.

“Selvfølgelig koster det penge. Der er bare ingen i SKAT, der har ulejliget sig med at gøre op, hvad det vil koste”, tilføjer Jørn.

I dag er der en tryghedsaftale, der i et vist omfang beskytter medarbejderne i SKAT mod uansøgte forflytninger - men Jørn medgiver, at det er et godt spørgsmål, hvad der vil ske, når den aftale udløber med udgangen af 2010.

“Skatteministeren siger, at det skal man vente med at forholde sig til - og i min verden tegner det ikke godt”, siger Jørn og peger på, at der er en række usikre faktorer. SKATs nye it-systemer er ikke på plads endnu. Noget tyder på, at der med finansloven for 2009 også bliver ændret på de økonomiske forudsætninger for SKAT, og endelig er man internt i SKAT begyndt at arbejde med 2012 som det år, udvik-

“

Jeg føler bare ikke, at jeg har fået svaret på, hvorfor lige den her model til en ny struktur er svaret på de udfordringer, SKAT har omkring kvalitet, kundetilfredshed med mere.

”

“
Vi må forholde os til, at ledelsen fremover skal være mere virtuel. Derfor må forbundets tillidsrepræsentanter i fremtiden også være nødt til i højere grad at snakke sammen med andre tillidsrepræsentanter, når der skal forhandles. En form for dialog-baseret TR-arbejde.”

lingen er fremskrevet til.

“For mig kan det næsten kun betyde, at der er ‘ugler i mosen’. Jeg ved ikke hvad - men der er noget, som siger mig, at det ikke er godt for SKAT”, siger Jørn - og filosoferer lidt over, at ToldSkat blev omstruktureret i 2002. I 2005 kom sammenlægningen - og nu i 2008 er vi i gang med en ny omstrukturering.

“Måske pønser de allerede på noget nyt i 2011”, tilføjer han.

Altid nordjyde

“Jeg er jo en ‘nordjysk tranlampe’. Fra Aalborg - og som nogen siger: Det kan man dælme også høre”, siger Jørn med glimt i øjet, da han bliver bedt om at fortælle lidt om sin baggrund.

Men ellers er det historien om Aalborgdrenge, der blev toldelev i Skive. Som undervejs i uddannelsen i Toldvæsenet søgte - og faktisk fik - job hos Aalborg Kommune. Men alligevel valgte at blive i Toldvæsenet, da kommunens tilbud lød på et job i social- og sundhedsforvaltningen.

“Der var min svoger ansat - så det var jo aldrig gået”, griner Jørn.

Efter uddannelsen var han rundt i København - stort set over det hele - og endte i direktoratet, hvor han kom i intern revision.

“Her kom jeg med rundt i landet og revidere. Det var all-round - og ind i mellem kunne det også være lidt ubehagelige sager, når det var kolleger, der skulle revideres”, fortæller Jørn - og tilføjer, at det næsten var som at være forbundsformand. Her kommer man ind i mellem også tæt på de mere ubehagelige ting, hvis noget er gået skævt for et medlem.

Under tiden i direktoratet blev Jørn også første gang valgt som lokalt tillidsrepræsentant. Det bragte ham relativt hurtigt ind i hovedbestyrelsen - og herfra videre til en karriere som embedsmand i forbundet. Først som faglig sekretær og siden sekretariatsleder. Inden han i januar 1998 blev valgt som forbundsformand og dermed vendte tilbage til at være politisk valgt.

Afstessning med motorsav

At være forbundsformand kan ind i mellem være et 24-timers job, og derfor er det også vigtigt at kunne stresses af. Det gør Jørn i haven hjemme i Haslev, hvor han bor sammen med sin hustru Lise og deres datter Mette på 11. Her dyrker han køkkenhaven med stor fornøjelse - der er intet som hjemmedyrkede porrer - og kobler ellers af med få brænde i hus til den

forslugne brændeovn.

“Jeg ‘dyrker brænde’ - stresser af med motorsaven. Fælder træer og kløver brænde. Her kan man få aflad for enhver aggression”, siger Jørn - og tilføjer med glimt i øjet, at han har en fast ‘rundtur’ med personer, der får en tur, når han står med brændekløveren...

I weekenden kører han ofte Sjælland tyndt med hestetraileren, for Mette er en ivrig og dygtig rytter, som ofte deltager i ridestævner - i både spring, dressur og military.

Jobbet som forbundsformand bringer også Jørn rundt i landet. Her oplever han da også de forskelle, der kan være på medlemmerne og deres opfattelse af SKAT. Ikke så meget med baggrund i, om de har en baggrund i staten eller kommunen, men mere den forskel, der kan være i opfattelsen afhængig af, hvor i landet det er.

“Generelt må jeg sige, at der altid er en god stemning på medlemsmøderne, når jeg kommer ud. Der er en parathed til at bakke op omkring Dansk Told & Skatteforbund og de beslutninger, der bliver truffet i hovedbestyrelsen”, siger Jørn - og tilføjer, at der til gengæld kan være mere forskel i, hvordan medlemmerne reagerer på de beslutninger, der er truffet af ledelsen. Her er københavnernes måske ind i mellem mere fremme i skoen med kritik, end det er tilfældet, når han kommer til Jylland.

“Egentlig er det måske meget naturligt, når man f.eks. tænker på, at ledelsen ville flytte medlemmer fra København til Ringkøbing. For en trussel mod sin almindelige hverdag er noget af det værste, der kan ske. Man kan godt håndtere forandringer, men når hverdagen bliver truet, så siger man stop.”

Dialogbaseret TR-arbejde

“Jeg er ikke i tvivl om, at kongressen kommer til at forløbe godt! At den kommer til at afspejle medlemmernes holdning som det bærende i de budskaber, vi skal have sendt afsted. Og at den kommer til at styrke Dansk Told & Skatteforbunds muligheder for at slå fast, hvad vi er der for: At hjælpe medlemmerne!”, understreger Jørn - og peger på, at det derfor også har været vigtigt for hovedbestyrelsen at fastholde nærheden til medlemmerne i det forslag til vedtægtsændringer, som nu er lagt frem.

“Vi skal opretholde det serviceniveau over for medlemmerne, som vi har - og bl.a. gennem vedtægterne geare os til at matche den struktur, der er i SKAT. Der hvor SKAT vælger at placere kompetencer og ansvar vil vi derfor også kunne matche med en forhandlingspart”,

siger Jørn, der ser forslaget til vedtægtsændringer som en justering. Ikke en gennemgribende ændring - men justeringer, der er nødvendige på baggrund af den udvikling, der sker i SKAT.

“Vi må forholde os til, at ledelsen fremover skal være mere virtuel. Derfor må forbundets tillidsrepræsentanter i fremtiden også være nødt til i højere grad at snakke sammen med andre tillidsrepræsentanter, når der skal forhandles. En form for dialogbaseret TR-arbejde.”

Jørn er heller ikke i tvivl om, at kongressen vil blive brugt til at sende nogle budskaber til de politiske beslutningstagere, som nu måske igen er ved at rokke ved det økonomiske grundlag - og dermed ressourcesituationen i SKAT.

“Vi har jo hørt, Kristian Jensen har sagt, at han ikke vil kæmpe for medarbejderne i SKAT. Kun at han gerne vil skabe råderum for rekruttering”, siger Jørn, som i øvrigt undrer sig over, at det ikke er sket for længst. Hvorfor har man ikke sørget for at komme i gang med rekruttering og oplæring af de medarbejdere, som skal være i SKAT i fremtiden.

“Som man f.eks. har gjort det i Sverige, hvor man har sørget for at have et “overhead” i budgettet, så man hele tiden kunne rekruttere. Vi skal ellers altid lære så meget af de øvrige nordiske lande - men når endelig, der er noget, som er godt, så skal vi være “strammere” i Danmark”, beklager Jørn.

Pil ikke ved den faglige stolthed

Men hvem kæmper i det hele taget for SKAT?

“Jeg må klart formode, at direktionen kæmper for SKAT - man skal altid tage det positive udgangspunkt. Men jeg kan godt føle, at SKAT medarbejdere ikke har mange allierede i det politiske system. Her fokuserer man på, at pengene kommer ind ad fordøren. Det er blevet et ubehageligt mantra - og det ser ud som om, at politikerne har accepteret, at nogle borgere og virksomheder ikke opfører sig, som de skal og overholder lovene. Bare det at operere med et skattegab er jo udtryk for den accept”, siger Jørn og tilføjer, at det samme er tilfældet, når man acceptere at nogle ikke skal betale deres gæld til det offentlige - eller når man accepterer, at nogen bliver afhængig af narkotika. Og dermed også accepterer de store samfundsmæssige omkostninger, der følger med et narkotikamisbrug.

“Det er i høj grad et spørgsmål om, at politikerne læner sig op ad borgernes og virksomhedernes tolerancegrænse”, siger Jørn og peger på, at politikernes accept af overtrædelse af lovene samtidig er en accept af de problemer,

Foto: fagpress/Mikael Hjuler

det giver med unfair konkurrence og retssikkerheden.

Samtidig bliver vi gang på gang fanget af, at politikerne ikke vil anerkende, at en udgift til medarbejdere i SKAT ikke er en udgift, men en investering, der vil kunne tjene sig selv ind mange gange.

“Men der, hvor det for alvor bliver svært, er, når politikerne begynder at pille ved vores faglige stolthed. Når de fjerner den, så fjerner de også arbejdsglæden - og samtidig er det et spørgsmål om at blive behandlet værdigt som medarbejder. At man bl.a. kan bevare sin markedsværdi”, understreger Jørn - og tilføjer, at det også er derfor, Dansk Told & Skatteforbund en gang i mellem “råber op” overfor både SKATs direktion og politikerne.

“Det er meget vigtigt at tænke på, hvad medlemmerne gerne vil. Derfor vil vi også uvægerligt komme til at træde nogen højere oppe over tærerne en gang i mellem. Men det er altså for at videregive, hvad medlemmerne vil - og forhåbentlig få gang i en vigtig debat”, slutter Jørn.

Jørn Rise advarer politikerne mod at skære så dybt i ressourcerne til SKAT, at det går ud over medlemmernes mulighed for at bevare den faglige stolthed.